POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

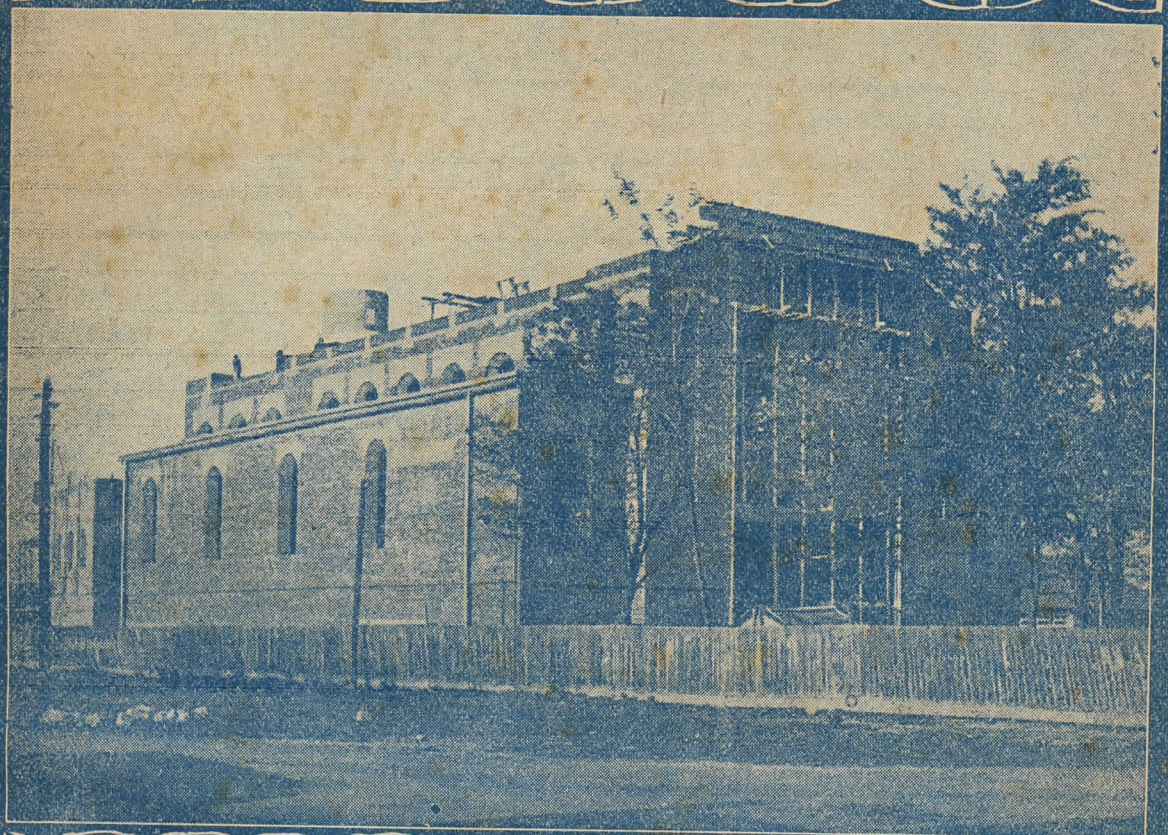

SALEZIJANSKI VJESTNIK

GODINA XV. STUDENI—PROSINAC 1944. BROJ 11—12

NE ZABORAVITE!

Salezijanski suradnici, koji se ispovjede, pričeste, mole po nakani sv. Oca Pape i pohode koju crkvu ili javnu kapelu, mogu dobiti u mjesecima studenom i prosinac ova oproštenja:

Podpuno oproštenje: 1. Na dan, kad se novi suradnik upiše u Savez salezijanskog suradništva. — 2. Jednaput na mjesec, u kojigod dan suradnik ili suradnica hoće. — 3. Svaki mjesec na dan vježbe sretne smrti. — 4. Svaki dan jedan podpuni oprost, ako uz koji staležki posao pobožno izgovore jedan streloviti uzdah, a za svaki drugi strelovito uzdah, preko dana uz rad izgovoren, dobivaju 400 dana oproštenja. — 5. Na blagdan Prikazanja Bl. Djevice Marije 21. studenoga. — 6. Na blagdan Svete Cecilije 22. studenoga. — 7. Na blagdan Bezgriešnog Začeća Blažene Djevice Marije 8. prosinca. — 8. Na Božić.

Stajališna oproštenja: mogu suradnici dobiti u danima od 24. do 28. prosinca, zatim u sve nedjelje Adventa i u sve kvatrene dane.

Povlastica salezijanskih suradnika: Sve mise, koje se čitaju za pokojne suradnike, povlaštene su u svako vrieme i na svakom oltaru, čitao ih kojigod svećenik.

Neka nepodpuna oproštenja: 1. Trista dana oproštenja svaki put, kad suradnici sa skrušenim srdcem izvrše koje djelo milosrđa ili kršćanske ljubavi. — 2. Sedam godina i sedam četrdesetnica, kadgod ponove posvetu Presvetom Srdcu Isusovu.

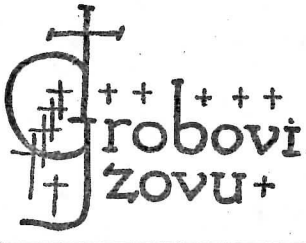

Kurschner Hermina, Zagreb. — Radman Marija, Banja Luka.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna neka im svietli. Počivali u miru. Amen.

Psovači — sramite se!

Neki je vozač u jednom talijanskom gradu sablažnjavao cielo mjesto svojom kletvom. Više su ga puta dobri ljudi opomnjali, neka se popravi, ali nije ništa koristilo. Izgovarao se, da kune iz običaja i da se ne može odučiti. Jednoga dana zamoli ga neki dobri svećenik, da ga odveze svojim kolima u udaljenije susjedno mjesto, ali pod uvjetom, da putem ne izusti nijedne kletve, pa da će mu za to dobro platiti. Kad kočijaš nije htio pristati na taj uvjet, obeća svećenik, da će mu uz visoku plaću pokloniti i jedan zlatni dukat, ako izvrši postavljeni uvjet. Kočijaš obeća i spremi se na put. Put je trajao tamo tri dana. Kad su se treći dan vratili kući, reče kočijaš svećeniku: »A sada me evo, da primim nagradu, jer sam izvršio obećanje, što sam vam ga zadao, premda me je stajalo mnogo truda. Nisam izustio ni jedne jedine kletve«. »Evo i mene«, odgovori svećenik,« da vam platim ono, što sam obećao. Ali bih prije toga htio znati, tko je vaš Bog«. Kočijaš odgovori: »Ja sam kršćanin. Moj Bog jest Bog Otac i njegov božanski Sin Isus Krist«. »To nije istina«, odvrati svećenik »Vaš Bog jest ovaj cekin«, i baci mu zlatnik, što mu ga je obećao. Zatim ga ozbiljno opomene: »Jao vama, ako odsada ne budete činili iz ljubavi prema Bogu ono, što ste ova tri dana radili iz ljubavi prema cekinu.«

GLASNIK MARIJE POMOĆNICE
TISKOPIS ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE NA KNEŽIJI U ZAGREBU
GOD. VII. 1944. BROJ 9—10

Marija — uzorna radnica

»Moli i radi«. — To je staro kršćansko pravilo života. Tko ga se drži, taj posjeduje velik dio kršćanske životne mudrosti. Kršćanin smatra rad ne samo potrebnim sredstvom, da uzdrži život i dođe do blagostanja, nego mu rad služi također kao sredstvo vlastitoga posvećenja. Kršćanin vuče iz rada ne samo vremeniti, nego i vječni dobitak.

Zato kršćaninu nije dosta, ako netko samo radi, pa makar i mnogo, nego traži, da se rad promatra kršćanskim očima i obavlja se kršćanskim osjećajima.

Sveta nam crkva stavlja Blaženu Djevicu Mariju kao uzor kršćanskog rada. Marija je radila. Marija je promatrala rad u svietlu vjere.

Nitko ne može sebi zamisliti skromnu nazaretsku radnicu kao razmaženu svjetsku damu, kojoj bi bilo izpod časti latiti se kakvog posla. — Kći jedne t. z. bolje obitelji htjela je pomoći služavci, koja je imala pune ruke posla, ali joj dobaci njezina mati: »Kćeri, ostavi se toga. Postat ćeš obično pučko diete!« Premda je ova gospođa primila sakramenat krsta i zvala se kršćankom, ipak je bila vrlo daleko od kršćanskog duha i kršćanskog gledanja na rad. U Svetom Pismu je Duh Sveti sam potanko nacrtao sliku dobre domaćice. Glavno njezino obilježje, glavna crta njezina značaja jest ljubav prema radu, jest radljivost. Ova slika se podpuno protivi jednoj mekoputnoj dami ili strastvenoj čitateljici romana.

Pogledajmo, kako Duh Sveti crta sliku prave žene i domaćice! »Ona traži«, kaže, »vunu i lan i radi svojim vještim rukama. Ona je kao trgovačka lađa, koja izdaleka dovozi svoj kruh. Diže se noću i daje hranu svojim ukućanima i jelo svojim službenicima. Ogleda njivu i kupi je, nasadi vinograd radom svojih ruku. Opaše snagom svoje bokove i razvije snagu svojih ruku. Okuša i vidi, da je dobar njezin rad, i ne će se noću ugasiti njezina svjetiljka. Stavila je svoje ruke na preslicu, i njezini su prsti prihvatili vreteno. Otvara svoju desnicu potrebnomu, i pruža svoje ruke siromasima. Njezina se kuća ne treba bojati studeni i snijega, jer sva njezina družina ima dvostruke odjeće. Sebi je načinila pokrivač, a odielo joj je od lana i grimiza. Sama nadzire rad svoje kuće i bezposlena ne jede kruha«.

Takva je eto žena, što nam je Duh Sveti stavlja kao uzor.

Zaista nijedna žena nije savršenije odgovorila željama Duha Svetoga nego Blažena Djevica Marija, njegova presveta Zaručnica. Već u najnježnijim godinama su je njezini roditelji posvetili službi hrama, gdje se mnogo bavila ručni mposlovima i gdje je sigurno prekašala svoje drugarice marljivošću i savjestnim vršenjem svojih dužnosti. Kad se kasnije zaručila za

svoga djevičanskog muža, Marija je obavljala sve kućne poslove kao svaka druga domaćica. Deset minuta daleko od Nazareta nalazi se studenac žive vode, okružen maslinama i kaktusima, koji zovu Marijinim studencem. Ovdje danas domaćice iz Nazareta grabe vodu za dnevne potrebe. Na ovaj je izvor Majka Božja dolazila sigurno više puta u danu i grabila iz njega vodu, da je odnese na glavi kući. Njezine su susjede mljele brašno na ručni mlin, kuhale hranu, prele vunu, pa je to radila i Majka Božja. Ništa nije ostajalo nesvršeno u njezinoj kući.

Istina je, da kuća i gospodarstvo sv. Josipa, njezina zaručnika, nisu bili veliki, ali je također istina, da Djevica Marija nije nikada stajala skrštenih ruku i bez posla. U Nazaretu je bilo uviek dosta siromaha, koji su trebali njezine pomoći. Kad je sveti Josip umro, morala je svoj posao i brigu za kuću podvostručiti. A kad je Isus otišao od kuće, da javno naučava narod, ostala je posve sama. Viseći na križu, Spasitelj ju je izručio brizi svetog Ivana, ali ne možemo predpostaviti, da bi ona u kući ljubljenog učenika ostala bez ikakvog posla. Baš obratno! I tu su njezine radljive ruke našle mnogo toga, što je trebalo urediti i pospremiti.

Marija je radila cieli svoj život. Nešto, što bi bilo veliko i neobično u očima običnoga svieta, ona nije učinila. Bila je posve slična drugim ženama, jedna od najskromnijih i najjednostavnijih. Premda nije učinila ništa, čemu bi se sviet divio i pred čim bi otvarao oči, ipak je njezin rad bio vrlo dragocjen u Božjim očima radi unutrašnjeg osjećaja, s kojim je išla na posao, i radi savršene točnosti, kojom ga je obavljala.

Treba priznati, da ljudi i danas mnogo rade, možda više nego ikada. Kadikad se radi i previše, čak u nedjelje i blagdane. Kadikad se radi toliko, da ljudi nemaju vremena malo se pomoliti Bogu, doći nedjeljom na svetu misu i primiti koji sveti sakramenat. Zašto ova prezaposlenost? Zato, jer ljudi ne gledaju na rad kršćanskim očima. Rade, jer moraju raditi. Rade, jer moraju zaslužiti koricu kruha, jer se žele domoći bogatstva. Rade, ali u isto vrieme proklinju rad i bježe pred njim.

Majka je Božja promatrala rad u svietlu vjere. Ona je znala za rieči Svetog Pisma, koje kaže: »Kao što je ptica stvorena za liet, tako je čovjek stvoren za rad.« Svojim bistrim razumom, koji nije bio potamanjen griehom. spoznala je, da je Bog dao čovjeku vrieme i snagu zato, da radi i da se razvija. Marija je znala, da su i prvi ljudi u raju zemaljskom morali raditi, i da je bezposlica grieh. Marija je znala također, da rad čovjeka spašava. Rad sadrži u sebi najbolju i najzdraviju pokoru za onaj grieh, što su ga počinili prvi ljudi i što se dotakao svakoga od nas. Za nju rad nije imao doduše značaj kazne, jer ona nije imala nikakvog udiela u iztočnom griehu, ali je Bog htio, da i ona radi i tako postane u svemu slična svomu Božanskom Sinu. Marija je osim toga znala, da rad čovjeka posvećuje. Posvećuje se onaj, koji vrši volju Božju. A Bog hoće, da svi nosimo breme rada i da mu se dragovoljno podvržemo. Svaki posao, obavljen u stanju milosti Božje, umnožava našu zaslugu kod Boga. Svaki posao u sebi, ako ga promatramo kršćanskim očima, neizcrpljivo je vrelo milosti.

Ako dakle moderni čovjek bude gledao na rad kršćanskim očima, ako mu bude u radu svietlio uzor skromne i marljive nazaretske radnice, onda će radom svojih ruku postići cilj, za koji je stvoren: sreću i blagostanje na ovom i na drugom svietu.

Prokleti će biti oni, koji budu prezirali Tebe, Gospodine; propast će svi, koji budu Tebe kleli (Tob. 13. 16).

Svesrdno zahvaljujem Mariji Pomoćnici za mnoge velike milosti, a osobito za one, koje mi je izkazala u odgoju mladeži u školskoj godini 1943./44. — Nebeska Majko! Blagoslovi sve one duše, s kojima ću po svojoj dužnosti dolaziti u saobraćaj. Svima nam izmoli, da imamo uviek pred očima ono, što je najvažnije: slavu Božju, svoj vječni spas i spas mnogih duša.

Sestra M. Bernardica Čulić

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku, što su uslišali moju molbu i prilažem svoj dar za gradnju nove crkve u Zagrebu na Knežiji.

Marija Karl

Zahvaljujemo se Srdcu Isusovu i Majci Božjoj Pomoćnici, da su sačuvali našeg sina živa i zdrava i povratili nam ga kući.

Obitelj P.

Moram izpuniti obećanje i zahvaliti se javno Majci Božjoj, što me je ozdravila od težke bolesti, da mogu opet zarađivati svoj svakidašnji kruh.

Marija Vrtar

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici, svetom Antunu i blaženom Nikoli Taviliću za mnoge primljene milosti.

Anđelka Capan

Zahvaljujem se Mariji Pomoćnici kršćana, što smo ja i moja obitelj bili dosada pošteđeni od ratnih strahota, a osobito joj se zahvaljujem, što nam se sin sretno vratio iz rata.

Marija Susmel

Majka mi Božja uviek pomaže. Pomogla mi je i sada, pa joj se iz srdca zahvaljujem.

K. L.

PRIMJERI GOVORE

Šaljem za gradnju crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu svotu od 28.600 Kuna, koju sam skupio u svom malom selu sa željom, da bi nas Marija Pomoćnica i Presveto Srdce Isusovo sačuvalo od svake nesreće u ovom težkom ratu. Svi se čvrsto ufamo u moćni zagovor Majke Božje.

Luko Stjepović

Darovaše za gradnju crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu

Utemeljitelji: (10.000 i više Kn):
Ivanko Dragutin, Brnardić Marica, Mašina Marko, Varga Ivan, N. N. — Knežija, N. N. — Zagreb, Kusmierz Kazimir.

Odlični dobrotvori (5.000—10.000 Kn):
N. N. — Zagreb, Tomašić Katica, Mons. Stjepan Bićanić.

Graditelji (3.000—5.000 Kn):
Maskalan Ivka, Šipek Ivica, Perinić Franjo, Cihlar Josip, Kvetek Ivanka i Martin, Pećina Jelka, Ferić Ada, Špehar Anka.

Revnitelji (sakupljači):
Šurić Emilija, Lukač Štefanija, Stjepović Luka, Čadeš Reza, Mišić Cecilija, Čč. ss. sv. Vinka — Osiek, Šoljić Djuro, Keresztes Djuro, Kalafatić Blanka, Kar-

lović Anka, Cvjetko Ana, Horvat Stjepan, veleč. Franjo Rigler, N. Semrehar, Čč. ss. milosrdnice — Vrapče.

Djeca (za oltar Marije Pomoćnice):
Ćurić Josip, Drvar Terezija, Drvar Štefica, Drvar Jožek, Drvar Dragec.

Ostali dobrotvori:
Lenz Emica, Šokčević Ankica, Grebet Marija, Pagan Antonija, Pokopčić Leopoldina, Gröbert Irena, Dr. Stjepan Zepf, Majcen Zora i Nada, Horvatin Marija, Vranješević Ružica, Čaušić Kata, Schmatz Barbara, Primožić Milica, Miladin Marica, Jalušić i Ježić, Maljević Ivana, Pondeljak Dragutin, Stipić Ljubica, Ušak Elizabeta, Mandolfo Katica, Vidak Emilija, Stjepović Luka, Orel Tonka, Bogadi Ida, Bišćan Terezija, Danenbaum Marija, Lešković Stjepan, Žabota Franjo, Pavonić Ivica, Bažant Marija, Sabolić Ana, Kmet Lucija, Mališ, Ruža, Sabolić Ana, Stipanović Slava, Hrgović Stjepan, Mihalić N, Šiprak Bara, Novak Ana, Grdeović, Vodišek Milka, Kereb Matilda, Hajtić Petar, Strapajević Anka, Šteflea Joana, Šteflea Lucija, Andrić M., Medenčić Iva, Colić, Andrić, Filipović, Idjaković, Rogić, Pogarčić, Filipović, Mikulić, Cingel, Zlorišić, Pogarčić Lj., Cvjetko Ana, Schmit Irma, Francescci Ernesta, Bunjevac Eva, Obitelj Angebrandt, Korbar Dragica, Mišković Gizela, Kruder Anica, Vidušić Marica, Štimac Draga, Horvat Josipa, Jesenski-Gašparović, Polić Nevenka, Pajnić Lila, Pogarčić Mara, Madjer, Zora, Podkubovšek Ignac, Jilek Andjela i obitelj Aničić, Kernic Anka, Jakovljević Marija, Zeger Zorka, Slavićek Ljerka, Milutinović Franjica, Gjurski Olga, Galinović Neda, Kovačević Franjo, Žitnjak Kata, Banac Luce, B. N., Abičić Mara, Capan Andjelka, Čunko Betika, Očević Pavka, Lukić Janja, Raumberger Ružica, Baničin Ivan, Bugarin Stjepan, Poznovija Roza, Popović M., Senović Katica, Krivožić Ana, Kufrn Pavao, Struhak Ružica, Ključec Emilija, Bartolić Ana, Šurić Emilija, Maruša Ana, Crnić Štefanija, Krivak Marija, Rukavina Tonka, Leaković Eva, Marijanović Ana, Sarović Mandica, Jurić Ivan, Babić Milka, Malić Kata, Stiasni Helena, Babaić N., Čunko Betika Androlić Paula, Pavlović Djurdjinka, Mileković Maca, Mott Anka, Kocap Dragica, Kallaj Štefanija, Goldberger Angelina, Matić Kata, Eiserle Ljubica, Klenkar Ivan, Butković Dragica, Prpić Ana, Popović Jagica, Šuveljak Margita, Čurilov Janica, Markešić Marija, Sovinšek Ivan, Britvić Pavica, Boić Ante, Knežević Kata, Jamnicki Albina, Frikatović Zora, Djukelić Katica, Hajart Magdalena, Vranješić Josipa, Vagner Ljubica, Werner Djuro, Pečuh Marija, Guljašević Katica, Markulin Juraj, Galinović Elvina, Drvar Barbara, Nemet Branko, Lebić Marija, Dokozić Julija, Kuzmički N., Miter Barica, Hlavka Branka, Galinović Mladen, Antolić Julijana, Matičić Vera, Logožar Vera, Golubar Ljudevit, Tomečak Milan, Karl Marija, Capa nAndjelka, Doležal Marija, Pavelić Dragutin, Krivošić Kata, Stipić Ljubica, Jagodić Terezija, Dogan Mara, Butković Franjo, Capan Franjo, Repuš Teodor, Huljak Nadica, Majer Sofija, Čak Martin, Gjureković Ivka, šiprag Mijo i Bara, žitnik Barica, Salaj Tilda, Novak Ana, Jesih Franjo, Mihoković N., Kapun Alojzija, Putra Zora, Mandolfo Katica, Kršnjavi Štefa, Kernic Anka, Špoljar Paula, Schönwald Zora, Vlč. Gašpert Ivan, Rajh Franca, Župni ured Varaždin, Sertić Ivka, Dokozić Julija, Kruder Anica, Vidušić Marica, Iveta Vilma, Salaj Josip i Otilija, Šalković Julijana, Vukšenić Sofija, Papo Olga, Weber Marija, Marić Stjepan, Klep Ana, Dirnbacher Ivan, Očević Pavka, Krivošić Ana, Horvatin Marija, Jurić Amalija, Ciprijanović Ilija, Lukančić Terezija, Matarić Ernesta, Franceschi Ernesta, Miladin Josip, Ružić Antica, Kržin Ivka, Starz Julija, Markulin Juraj, Polaček Jelisava, Benso Andjela, Vidak Emilija, Šandol Terezija, Jurić Jelena, Macek Ivan, Slaviček Ljerka, Pavlović Marija, Peternek Dragica, Leškovič Katica, Rakitovac Jela, Mott Marija, Čagljivić Olga, Čapo Margita, Kovačević Kata, Babić Anka, škrabe Zdenka, Bunjevac Eva, Eškinja Rudolf, Kaštelan Marija, Brezovečki Blaž, Baričić Anica, Kuštreba Tereza, Sestre sv. Križa — Vinkovci, Lišćić Kata, škunca Stjepan, Rom Rudolf, Drvar Lucija, Damjanić Marija, Slodej Marija, žitnik Barica, Bartol-Hers Valentin, Banović Ana, Boić Anto, Janešić Drago i Anka, Horvatin Marija, Sabljak Josipa, Glasovac Luka, Abičić Mijo, Glasovac Jela, Tomašević Kata, Dr. Duffek, Barić Pavlija, Bošnjaković Ana, Klaić Ivka, Paljušić Mato, Predmerski Nina, Vrček Viktorija, Grgić Ruža, škrinjar Dragica, Srnka Karla, Ušak Elizabeta, Stipić Ljubica, Vičić Kruno, Kain Josipa, Leakovi ćMato i Mara, Mališ Ruža, Radošević Antonija, Zvuk — trgovina, Mladin Marica, Tutek Marija, Štimac Dragica, Butković Dragica, Benić Marija, Jendrić Kata, Došek Elza, Ribar Stjepan, N. Klokočki, Papa Marko, Bartolec Franjo, Ivandić Marijan, Brajnović Marta, Andje Jozo, Uršić Rezika, Brajnik Eduard, Ss. Dragocjene Krvi, Kuch Vilma i Leo, Kuliman Martin, Gernek Zmagislava, Primožić Milica, Šanko Milka, Sari Regina, Ornik Božidar.

Tiskanje i razpačavanje dopušteno odlukom Državnog izvještajnog i promičbenog ureda od 8. V. 1.941. br. 148/41.

Salezijanski vjestnik

GLASILO ZA SALEZIJANSKO SURADNIČTVO

GOD. XV. STUDENI—PROSINAC BROJ 11—12

Zašto se veselimo Božiću

Najprije ću reći ovo: Božiću se imamo veseliti svake godine.

Kao da čujem odgovor naših čitatelja, koji namrgođeno kažu: Kako da se veselimo ičem, pa i Božiću, kad ovaj rat traje ima šest godina, pa je već dosadio Bogu i čovjeku! Sve mi je u kući biedno, gladno, neodjeveno, pa što će mi ovakav žalostan Božić?!

E, čitatelji, — ako božićno veselje svedemo na prilike u svietu i na biedu našeg života, tada jedva ikada mogli bi se radovati božićnim danima. Nego mi se veselimo svetim božićnim danima radi ovih razloga:

Na Božić je Stvoritelj svieta postao čovjek i došao k nama ljudima, da kao jedan od nas u svemu osim u griehu boravi s nama na ovom svietu. I čime je mogao Bog većma počastiti našu

zemlju nego time, što je i nju odabrao za mjesto svog boravka? Ali to je najvažnije, da se mi u božićnim danima sjećamo, da je Bog postao čovjek i boravi s ljudima. Onda zaista da čovjek nešto znači, kad je i Bog zaželio postati čovjek. I nije na Božić Bog postao kakav poseban čovjek, nego posve jednostavan kao i svaki drugi čovjek. Pače znamo, da na Božić Bog nije postao čovjek-kralj ili čovjek s kakvim nadljudskim osobinama, nego obični čovjek. Štoviše, na Božić se je Bog rodio čovjekom, ali u siromaštvu, pače ne ni u stanu nego na putovanju, kad su Josip i Marija išli iz Nazareta u Betlehem, da po zapoviedi rimskog i tuđeg cara upišu svoja imena u mjestu, u kojemu su bili po svojim predima zavičajni.

Dakle uzrok božićnog veselja za svakog kršćanina je u tome, što se Bog nije ni postidio ni ustručavao postati čovjek s istom naravi, koja je i u nama. Bog je bio malo i nejako diete kao i ja. Plakao je kao i ja. Drhtao je od leda kao i ja. Tražio je hranu u majčinim prsima kao i ja. Bio je povijen u pelenice ko i ja. Dakle zaslužuje biti čovjek, kad je Bog postao čovjek! Nema smisla tužiti se i jadovati za to što smo ljudi i što imamo trpjeti. I Bog je u Isusu Kristu došao k ljudima, da zajedno s njima dieli njihove patnje! Tu je evo razlog čovječjeg veselja na Božić. Sva narav dieli svoje veselje s čovjekom na Božić. Božićna pjesma pjva:

Svako svieta stvorenje
Ima danas veselje,
Štujuć Božje rođenje!

Ima još i jedan dublji razlog božićnog veselja. Na Božić je uistinu Bog postao čovjek, naš Gospodin Isus Krist, ali Isus-Čovjek bio je istodobno i Isus-Bog. Isus, Čovjek-Bog, postao je čovjek, da čovjeka učini božanskim. Svaki je kršćanin po Isusu Kristu diete Božje. Na Božić su svi ljudi po milosti Isusa Krista postigli pravo i dužnost, da svojega dragog Boga zovemo: **Otče naš!** Dakle na Božić je Bog postao čovjek, da **posini** čovjeka, da ga **rieši grieha** i da ga učini vriednim da može doći u nebo i u raju živjeti navieke Božjim životom. Kako od vremena prvog Božića mi ljudi u Bogu Isusu gledamo i čovjeka, tako odtada i u svakom vjernom kršćaninu gledamo drugog Isusa Krista. Neprestano je sv. Pavao podsjećao prve kršćane: Ne znate li, da je u vama Isus Krist (2 Kor. 13, 5)?

Golemo je čovječje dostojanstvo, kojeg smo postigli na Božić! Postali smo na Božić dionici Božje naravi, kako je na Božić Bog postao dionikom čovječje naravi.

Eto u čemu je razlog našeg kršćanskog veselja u svete božićne dane. Tu svetu radost ne smiju tamniti ni ratne nevolje ni kućne oskudice. Isus se je rodio u skrajnjem siromaštvu. Netom se je rodio, odmah su mu počeli raditi o glavi te je morao bježati u vrlo daleke krajeve, da spasi goli život. Time je Isus učinio svojima i naša sva stradanja, da nas po njima učini sličnima sebi.

Dakle veselimo se Isusovu rođenju!

A. B.

Branimir Humljak

Moj pogled

Moj pogled uperen je tamo
na onu malu Hostiju bielu,
na onog Isusa na križu,
što ima krvave rane po tielu.

Moj pogled uperen je tamo,
gdje nikada suza ne kane,
tamo gdje me čeka plaća
za ove težke zemaljske dane.

Moj pogled uperen je tamo
na one oblačiće plave,
gdje vlada vječna sreća,
i gdje se pjeva samo: Ave.

Sveti Ivan Bosko i svećenička zvanja

Gospodin Bog je onaj, koji zove k sebi ljudska srdca, ali se On poslužuje svetcima, da pozove ljude k sebi. Tim svojim glasnicima daje Bog moć čudesa i sve one darove, koji su kadri osvajati duše: rieč i pogled, koji prodiru dušu i bude osjećaje; pobjedonosnu blagost, koja osvaja zemlju i primamljuje raj; nasmieh, kret, držanje i život, iz kojih se odrazuje Spasiteljeva slika.

Isus je onaj, koji odabire sebi Apostole te ih čini ribarima ljudi.

* * *

Odabrani Isusov apostol i izvanredni ribar duša bio je sv. Ivan Bosko.

Naročito poslanstvo tog Svetca nije bilo samo ono, da sabire oko Spasitelja čete mladića i kliktajuće djece (a s njima ujedno i nebrojene mase vjernog puka), nego i to, da umnoži na zemlji odabranu četu ljudi, koji izbliza okružuju Isusa kao njegovi učenici i vjestnici, odabranu četu duša, koje Njemu podpuno posvećuju svoj život te Ga prate svukud, pa i u nebu. A to je bit i sadržaj svećeničkog i redovničkog zvanja.

Kako da protumačimo silan broj svećeničkih i redovničkih zvanja, koja je uzkrisio Don Bosko?

Znano je naime, da je on napunio prazna sjemeništa još prije nego se je pobrinuo za svoj podmladak. Njegovi su životopisci izračunali, da je poslao u razna sjemeništa preko 6000 mladića. Za njega je ciela kugla zemaljska bila misijsko polje. Izrekao je jednom zgodom: »Ako bih imao dovoljno svećenika, poslao bih ih propoviedati po trgovima!« Njegovo je srdce bilo u tolikoj mjeri izpunjeno evanđeoskim žarom, da je nuždno množio oko sebe broj Spasiteljevih vjestnika.

* * *

Zvanje je poziv Božji, makar došao taj poziv po čovjeku. Isus je onaj, koji kaže: »Dođi, idi za mnom!«

Don Bosko je imao od neba silan dar rieči — tražio ga je i postigao, naročito u ponavljanju ovog Božjeg zova. Živ glas njegove rieči odzvanjao je u dušama pozvanih, te su one napuštale sve, da slieđe Isusu. Čitav Don Boskov život izpunjen je primjerima uspješnog zova.

Evo nekoji:

* * *

Neobično je bilo zvanje velečastnog Dalmaca.

Bio je živahan mladić. U zavodu se prilično snašao, ali je težio iz dna duše za slobodom roditeljske kuće. Na dan razlaza pitomaca došla je majka po njega. Bilo je vrieme sv. mise, te je Dalmaco čekao na red, da se za zadnji put izpoviedi kod Don Boska.

No Providnost je htjela, da bude svjedokom zanimljivog događaja. Namještenik, koji je imao dužnost dieliti pitomcima kruh kod izlaza iz crkve, dođe javiti Don Bosku na uho, da kruha nema.

— Pustite me, da izpoviedam, reče Don Bosko. Pobrinite se vi.

— Ne mogu se nikako pobrinuti, jer pekar ne daje više: dug je prevelik!

— Pokupite sav kruh i počnite dieliti, završi Don Bosko.

Pokupio se sav kruh, što ga je bilo u kući: jedva dvadesetak krušaca na dnu košare. A pitomaca više stotina; nestrpljivo čekaju u redu, ali se nitko ne ufa započeti dieljenjem.

I evo Don Bosko ustane iz izpoviedaonice, pređe k izlaznim vratima, uzme u ruku košaru i stane dieliti, svakom pitomcu po jedan krušac. Prolaze desetci i stotine, jedan za drugim. Don Bosko grabi uviek iznova iz iste košare, ali kruščima nema kraja. Dalmaco začuđeno gleda i gleda; kad su svi prošli i dobili svaki svoj krušac, još uviek ima na dnu košare dvadesetak komada.

U Dalmaciu se stvori nagla odluka. Pređe Don Bosku i reče:

— Don Bosko, ostajem s vama!

— Ako ostaneš s Don Boskom, obećajem ti kruha, rada i nebo!

Dalmaco je ostao, postao je svećenik i umro kao mučenik svoje dužnosti.

* * *

Don Vespinjani približio se Don Bosku s namjerom, da bi ga proučio, odgonetnuo razloge njegova uspjeha, razotkrio njegove metode rada, e bi ih poslije primienio na drugom mjestu. Ali očarala ga je neobičnost čovjeka, koji »čita misli«.

Dostatan je bio kratak poziv kao Natanaelu, i Vespinjani je ostao s Don Boskom. Neodoljiva je moć onoga, koji čita duše.

* * *

U drugom slučaju osvajanje bilo je nešto sasvim intimno, plod dugotrajnog nastojanja i bogatog izkustva u vodstvu duša.

Takav je bio slučaj velečastnog Lovisola, vriednog salezijanskog veterana, koji je nedavno napustio borbene redove, da se useli u vječnost.

Osjećao je u sebi zvanje, ali s druge strane oklievao je pod utiskom svoje griešnosti.

Don Bosko, kojemu je često iznašao svoje sumnje, presieče odlučno čvor: Čuj me, Lovisolo, za griehe, što si ih počinio dosada, odgovoram ja pred Gospodinom. Budi podpuno miran!

I Lovisolo je smatrao, da ne može napustiti onoga, koji mu je poklonio mir srdca u ime Božje. Postao je krasan primjer svećeničke i salezijanske duše, mirne i blage. Blagost i krotkost odrazivala se iz svakog njegova pogleda, nasmjeha i rieči, kao u Don Bosku.

* * *

Često je puta kakva opomena, pa čak i šala Don Boskova bila za duše prvim znakom poziva Božjeg.

Tko se ne sjeća slučaja Rue, prvog nasljednika Don Boska. Kod prvog susreta mu je Svetac zadržao ruku u svojoj, i kao da hoće odrezati jednu polovicu, reče: — Miško, hoćemo li je podieliti?

Tajanstven je bio taj Don Boskov postupak; no danas nije više tajna ni za koga, kad znamo da je Don Rua podielio s Don Boskom sve na pola.

* * *

A kardinal Kaljero?

Kao dječak živahan poput živog srebra bio je sretan u Don Boskovoj blizini.

Jednom zgodom, dok su se vozili kolima, razpričao se mališ o svojim junačtvima. Don Bosko sluša i sluša, pa konačno reče:

— Je li istina, Ivice, da kaniš postati liečnikom?

— Liečnik? — Nikako!

— Da, da, odvrati Don Bosko, liečnik duša.

I nastavi oduševljavajući svetim žarom dušu odabranog mladića, čiju je budućnost čitao.

Kaljero postade svećenik, misionar i kardinal. Božjom pomoću izliečio je mnoge duše.

* * *

Marija Pomoćnica naučila je Don Boska u čudesnim prikazanjima kako da pretvori »janjce« u »pastiriće. Marija Pomoćnica uputila je Don Boska, da osnuje zavode za Marijine sinove, u kojima su se odgajali mladići u poodmakloj dobi. Tok događaja u Italiji, u Francuzkoj i u drugim zemljama je pokazao, od kolike su koristi bili ovi zavodi.

Koje vrline moraju imati »janjci«, da se mogu pretvoriti u »pastiriće«, označio je Don Bosko jasno u pismu o nekom mladiću.

»Taj je uistinu sposoban, da nastavi učenje za svećenika. Njegovo dobro vladanje, povučenost, nastojanje oko pobožnih vježbi i mar za učenje opravdavaju moje nade u dobar uspjeh.«

Don Bosko je postizavao dobro vladanje kod svojih pitomaca navađajući ih na često primanje svetih sakramenata, naročito štiteći svim sredstvima anđeosku krepost.

Postizavao je povučenost od svieta time, što je nuđao pitomcima u zavodu poštenu zabavu te se brinuo za zdravo veselje.

Činio je pobožne vježbe privlačivima za mladež pomoću malog klera i sjajem crkvenih obreda.

Razvijao je umske sposobnosti svojih pitomaca strpljivošću, ljubavlju i domaćnošću.

* * *

Koliko je Don Bosko uložio truda, koliko je potežkoća svladao, dok je postao svećenikom, a koliko je bilo opet naprezanja i žrtava, dok je odgojio svećenike, koji bi mu pomogli u radu!

Primio je od Gospodina izvanredne darove, ali je i surađivao s njima.

Prirodni darovi su kao lišće na drvetu, način rada, kalamljenje i njega oko drveta. Ali gdje je korien? Gdje blagotvorna kiša, koja daje sok plodu? — To je žarka molitva, to je sjedinjenje s Bogom. Junačka samozataja i svetost koja je išla do napuštanja svega, do žrtve samoga sebe, učinile su, da je Don Bosko postao čudotvorni sijač svećeničkih zvanja. I na tom polju utjelovio je svoje geslo: »Daj mi duše, drugo uzmi!«

Majci — koja pomaže

Majko draga, Majko mila,
evo ovdje diete tvoje,
koje moli milosrđa
za se i za drage svoje.

Bogata si preveć, Majko,
sa svim Božjim darovima,
pa Te slavi množtvo svetih
u nebeskim dvorovima.

Sunce, mjesec, sjajne zviezde
pjevaju Ti viekom hvalu,
sva nebesa Tebi poju
i dižu Ti naviek slavu.

I na zemlji sve Te slavi:
ljudi, ptice, mora, rieke,
Tvoju slavu veličaju
od početka u sve vieke.

Ti si moćna Pomoćnica
kršćanskoga svega puka,
zato nek nas od zla brani
Tvoja dobra, moćna ruka.

Cielom svietu podaj, Majko,
bolje dane, život bolji,
i da bismo svi živjeli
po Tvojega Sina volji.

Marijan Pešić

Djeca-slušači

Djeci je vrlo težko govoriti, osobito onoj najmanjoj. To je vrlo nezahvalan posao. Ako vam odmah kod prve rečenice ne uspije svratiti njihovu pažnju na se stvarnim, živim i uzbudljivim riečima, tada je dosta sitnica, da ih smete. Žive boje crkvenog prozora, zrâka sunca, muha, što je sjela na zid ili leti iznad njihovih glava, nacrt za igru, koja sliedi poslije škole — sve je to dosta, da ih raztrese. Prava je umjetnost zarobiti pažnju kod veće grupe ovakve djece.

Predpostavimo, da vam je to pošlo za rukom. To još nije dosta. Treba ih onda još i zadržati na niti vašega govora.

U rujnu 1852., u doba berbe, povede don Bosko cielu jednu grupu najmlađih u Giaveno, ljubko seoce podno Al-

pa. Svim ovim dječacima namjeravao je svetac propoviedati kratke zatvorene duhovne vježbe. Program je bio slikovit: jedan dan hoda do sjemeništa u Giavenu, (25 km daleko od Turina), pet nepodpunih dana duhovnih vježbi i jednodnevni izlet u Alpe.

Zatvorene duhovne vježbe ne potječu od Don Boska, ali treba naglasiti, da je on uveo prve, kod kojih su slušači bili mladi naučnici, radnička djeca. Don Bosko je birao propoviednike, te se činilo, da će uspjeti, da će slušači biti osvojeni. Jutarnje propoviedi je svetac zadržao za se.

Poslije objeda obično je bio odmor do dva sata, pa se u to vrieme moglo razgovarati. Don Bosko bi šetao s dječacima na dvorištu stavljajući im za zabavu razna pitanja, da se uvjeri, jesu li sliedili i razumjeli propovjednike. Jednoga dana, kad im je govorio vrlo slikovito i živo o sablazni, zapita jednu grupu, koja je šetala po dvorištu:

»O čemu sam vam govorio danas u deset sati?«

Podpuna tišina.

Misleći da nitko ne ufa početi, okrene se k jednom mališanu i bodreći ga zapita:

»Ti mi reci, o čemu sam jutros govorio.«

Ista šutnja.

Svetac ponovi pitanje drugomu, trećemu, četvrtomu.

»A tako«, u šali će, »zar sam vam govorio njemački? Ili ste možda svi skupa spavali?

»Mogu vam reći ja«, javi se jedan iz grupe.

»Ipak jedan! Da čujem, o čemu sam govorio.«

»Vi ste danas ujutro govorili o majmunima.«

»O majmunima? O majmunima?«

»Da, da o majmunima«, ponovi mališ.

»Oh da, vidim, vidim, ti si zapamtio onu zgodu o majmunima. To je već nešto. Mora da si bio vrlo pažljiv!«

*

Pripoviest je poznata svakomu. Radi se o nekom trgovcu sitničarije, koji je putujući šumom prenoćio podno jednog stabla pokrivši glavu noćnom kapicom, koju je izvadio iz svoga sanduka, u kom je bilo mnogo sličnih kapa. Nije jadnik ni opazio, da ga odozgo gleda poveća grupa majmuna, koja je živo pratila svaku njegovu kretnju. Kad je trgovac usnuo, stadoše majmuni jedan po jedan silaziti na zemlju, i svaki izvuče po jednu noćnu kapicu iz kovčega, turi je na glavu te se zatim opet pope na svoje mjesto.

Kad se trgovac probudio, vidje, da je opljačkan, zato poče tražiti tatove. Srećom pogleda na vrh stabla, gdje spazi hrpu majmuna, koji su čučali po granama, a svaki je od njih imao na glavi po jednu noćnu kapicu.

»Kako ću doći do svoje robe«, razmišljao je trgovac u sebi, a zatim počeo vikati, derati se, bacati kamenje na majmune, ali sve uzalud. Sav očajan primi se za kosu i u srčbi baci svoju noćnu kapicu na zemlju. I gle čuda! Baš onako spremno, kako su sinoć povadili kapice iz sanduka, majmuni kao jedan pobacaše iste kapice na zemlju srdeći se slično kao i trgovac. Krađa je bila popravljena, tuđa stvar vraćena.

*

Eto to je bilo sve, što su djeca zapamtila od jutarnje propoviedi! Možda zbilja premalo. Od pouke međutim, koju je don Bosko nadovezao na ovaj primjer, ostalo je vrlo malo. Možda će tek kasnije doći do izražaja i obroditi plodom? Na svaki način, ovaj nas primjer iz don Boskova života uči, da se oni, koji govore djeci, t. j. roditelji i odgojitelji, a osobito vjeroučitelji, koji govore o vrlo težkim stvarima, moraju oboružati ne samo strpljivošću, nego i pravim načinom pripoviedanja, kako bi njihov trud bio djeci koristan.

B. S.

Po Mariji će doći Kristovo kraljevstvo

Prema nauci Sv. Pisma mi se kršćani obćenito nadamo, da će jednom doći vrieme, kad će pakosti svieta dobrim dielom nestati i na vidljiv će način zavladati u narodima kraljevstvo Kristovo. Ima i sada dielova svieta, na pr. u Španjolskoj, Irskoj, ili u Portugalu, gdje dobrano u javnom životu vladaju razni državni zakoni, koji su u skladu s Kristovim sv. Evanđeljem. Ali Kristovo kraljevstvo, o kojem govorimo, prieći će granice ovog ili onog naroda i obuhvatit će više manje sve narode svieta. Tada će sv. Evanđelje biti slobodno i uspješno propoviedano i nasljedovano i ondje, gdje to još nije.

Nije uputno, da mnogo razbijamo glavu, kad će doći to sretno vrieme, da nestane javnog poganluka, koji kao crv raztače današnji sviet i kupa ga u vlastitoj krvi sa svim drugim jadima. Mnogo je važnije, da mi kršćani već sada našim pobožnim životom radimo na osvićanju toga Kristova kraljevstva. Krist će zavladati narodima uz sudjelovanje svih kršćana. Već sada je Kristovo kraljevstvo u dušama onih prosvietljenih katolika, koji su pobožno naobraženi u istinama svoje vjere; kojih vjera osvojila je dušu i srdce, pamet i volju, njihovu rieč i djelo, njihov obiteljski, posebnički, javni, družtvovni i položajni život. Na ovima stoji dužnost, da kao novovjeki apostoli Kristovi zborom i tvorom, najvećma molitvom i poniznim podnašanjem dnevnih križeva, rade na proširenju i dolazku Kristova kraljevstva na ovaj sviet.

No vrlo je važno znati, da će Kristovo kraljevstvo doći na ovaj sviet po Mariji, Majci Božjoj. To znači, da velika i iskrena pobožnost prema Mariji od strane svih i pojedinih kršćana dovesti će Isusovo kraljevstvo na ovaj sviet. Bolje reći, kad kršćanska srdca osvoji pobožnost prema Majci Božjoj, tada će doći među narode sretno vrieme Kristova kraljevstva u ovoj dolini suza.

Na čemu temeljimo svoju tvrdnju, da će prava pobožnost prema Mariji otvoriti vrata Isusovom kraljevstvu na ovom svietu?

Temeljimo na tome, što je Bog dosljedan u svojoj upravi našim svietom. Netom je biedni čovjek u početku svieta upao u grieh, odmah je nebeski Otac uz Krista mislio i na Mariju, da po njima oslobodi od grieha biedno čovječanstvo. U tu svrhu najprije Sin Božji ima postati čovjek. Kako će Bog postati čovjek bez majke Marije? Djevica Marija uvest će u sviet počovječenoga Boga. Ona će biti pri ruci Apostolima kod utemeljenja, utvrđenja i razširenja svete katoličke Crkve. Marija dakle nužno ima pripraviti sviet, da primi Kristovo kraljevstvo.

Ima znakova, po kojima smijemo nagovieštati, da je Marija počela izrađivati svoju posebnu zadaću da oživi zamrli javni život i time pripravi sve što se traži, da Kristovo kraljevstvo dođe na sviet što skorije. To je započela svojim ukazanjima u Lurdu. Lurd je očit prst Božji, koji postavlja Mariju za obnoviteljicu kršćanskog života na svietu. Iza Lurda eto opet pojave Majke Božje u Fatimi. U Fatimi se je još bliže Marija primakla svemu svietu, da ga potiče na obnovu duhovnog života i tako utire staze Kristovu kraljevstvu među narodima. Marija je neutrudljiva da očituje volju Božju čovječanstvu, kojemu dobro dolaze ratne patnje, da po njima učini pokoru, koja će mu približiti Isusovo kraljevstvo. Kako je sv. Krstitelj u pustinji činio pokoru i pozivao svoje suvremenike, da čine pokoru i pripravljaju put, kojim će Krist stupiti u sviet, tako u naše vrieme Majka Božja preko nevine djece ukazuje se svietu, da pronosi među narodima misao pokore, koja će biti zora Kristova kraljevstva. U tu svrhu Marija se pokazuje nanovo (god. 1932. u Beaunaing (čitaj: Boné) u Belgiji i nešto malo za-

tim opet, god. 1933., u Banneuyu (čitaj: Bané), o čemu će domalo na hrvatskom govoriti jedna mala knjižica, koja je u tisku.

Dakle Gospa se je sasvim prihvatila svoje zadaće, da obnovom kršćanskog života uvede na sviet kraljevstvo svoga Sina, našega Gospodina Isusa Krista. Potom je kršćanskom narodu najvećma potrebno da spozna Mariju i da Nju štuje pravom pobožnošću. Nedavno je na hrvatskom izašla jedna vrlo odlična knjiga, koja razpravlja o jedinstvenom predmetu, naime: **Prava pobožnost prema Majci Božjoj,** po kojoj jedinoj dolazi na sviet kraljevstvo Marijino, koje će poroditi kraljevstvo Isusa Krista. Ta se knjiga dobije u zagrebačkim katoličkim knjižarama i u Svetištu Majke Božje Lurdske u Zvonimirovoj ulici.

Po pravoj pobožnosti prema Mariji pripravljamo dolazak Kristova kraljevstva na sviet.

L. B.

Kopam vrtić

Kopam vrtić, sadim cvieće
za Isusa moga.
S njim ću kitit njegov oltar,
dragost srdca svoga.

Trgam cvieće, biram cvieće,
na oltar ga stavljam,
s njim Isusa u hostiji
srdačno pozdravljam.

Slažem cvieće, redim oltar,
oltar srdca svoga,
Nek Isusa razveseli
cvieće vrta moga.

Svaki cvietak moj je dašak,
moga srdca kucaj.
Svaki listak mili pogled,
moje duše vapaj.

Isusu sam život dao,
s njim mu cvieće dajem.
Tu uz oltar moj je stanak,
tu mu slavu pojem.

D. P.

Dva pitanja iz katekizma

O Bogu

9. Tko ide u raj? U raj ide, tko je dobar, t. j. tko Boga ljubi, vjerno mu služi i umire u njegovoj milosti.

»Reče mu Gospodar njegov: Dobro, slugo dobri, i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti, uđi u veselje gospodara svoga« (Mat. XXV, 21.). »Blago mrtvima, koji umiru u Gospodinu, jer će ih slieditи njihova djela« (Odkr. XIV. 13.).

Neki mladi svećenik Kamilo Ortuzar iz Santiaga u državi Čile došao je u Europu s namjerom, da stupi u noviciat otaca Isusovaca. Njegova mati, koja je živjela u Parizu, svjetuje mu, neka prije govori s don Boskom. Svetac, koji ga je slušao neko vrieme, naglo ga prekine u govoru i zapita: »A zašto ne biste postali salezijanac?« — »O tome zaista nisam razmišljao. — »Vi želite raditi, zar ne? Pa dobro! Tu ćete naći kruha, posla i.. raj. Bijaše baš podne, i don Bosko ga pozove na objed. Izmolivši Anđeosko Pozdravljenje sjeli su za stol, ali don Kamilo, koji nije polagao posebne važnosti riečima, što mu ih je svetac upravio malo prije, pokušavao je od vremena do vremena govoriti o svome noviciatu. Don Bosko je uviek ponavljao iste rieči: »Kruh, rad i raj, evo tri stvari, što vam ih mogu ponuditi u ime Božje«. Don Kamilo je neko vrieme razmišljao, a

zatim je prihvatio don Boškov priedlog. Tada mu reče sluga Božji: »Za kratko vrieme don Bosko ne će više biti među živima, ali će doći na njegovo mjesto don Rua. On će se pobrinuti, da vam da kruha. Posla ne će manjkati nikada, a don Bosko, koji se nada doći i u nebo, dat će vam u ime Božje sveti raj«.

* * *

Josip Buceti, jedan od prvih don Boskovih pitomaca u Oratoriju, piše: »Don Bosko se je riedko kada vraćao sa svojih apostolskih putovanja po selima, da ne bi doveo sobom barem jednoga dječaka, koji je gojio u srdcu želju, da postane svećenikom. Koliko ga je idealnih dječaka dopratilo u zavod !Jednom mu reče mati Margarita: »Ako budeš primao uviek nove dječake, ne će tebi ništa ostati«. Don Bosko joj odgovori mirno: »Još me uviek čeka jedan krevet u bolnici Kotolengo«.

* * *

Jednoga dana, nalazeći se u blagovaonici s više svojih klerika, don Bosko je govorio o nevoljama, što snalaze čovjeka, dok živi u ovoj suznoj dolini. Svoj govor zaključi ovim riečima: »Ah, sve to nije ništa, samo da mu je doći u raj s mojim dječacima!« — »A koliko biste ih, don Bosko, htjeli povesti u raj?« — »Molio sam Gospodina, da nam pripravi barem 10.000 mjesta». Don Boneti ga upita: »A koliki su od ovih već u raju?« — »Možda oko dvie stotine«. Klerici ga dalje pitahu: »Računajući one, koji su već na putu u raj i koji još žive; one koji su bili ili su još sada u zavodu, koliko će ih doći na cilj i zauzeti svoja mjesta.« Tada je svetac odgovorio: »Ah, moji dragi! Pitate me ono, što ne mogu znati. Tko se može pouzdati u dobro vladanje jednoga dječaka? Koji put vidim, da dječaci trče putem kreposti, da je veselje. Drugi put vidim, da su ohladnili i da se tako vladaju, te bih najradije zaplakao. Mogao bih vam nabrojiti dječake, jednoga po jednoga, koji se sada nalaze u zavodu i žive u milosti Božjoj, ali vam ne bih znao reći, hoće li uztrajati do konca.

10. Kamo idu zli, koji ne služe Bogu i umiru u smrtnom griehu? Zli, koji ne služe Bogu i umiru u griehu, idu u pakao«.

»Vani su psi i vračari i bludnici i ubojice i idolopoklonici i svaki, koji ljubi i čini laž«. (Odkr. XXIII, 15).

Novi don Boskov zavod u Faenci nakopao je sebi mnogo neprijatelja svojim radom, t. j. onih ljudi, koji su mrzili dobro i ljubili zlo. Slobodni zidari i neki sektaši digoše kuku i motiku na salezijance. Jednoga dana metak iz pištolje, koji je bio namienjen don Rinaldiju, prosvira preko dvorišta. Na sreću ne pogodi nikoga. Jedne opet noći zločinačke ruke poliše petrolej po vratima zavoda i zapališe ih. Radi ovih i sličnih napadaja subraća su mislila, da će ih don Bosko pozvati iz Faence, da napuste zavod. Ali im on pisa pismo, u kome ih hrabri i proriče, da se zavod u Faenci ne će zatvoriti, nego će i dalje cvasti uzprkos rovarenja đavla i njegovih pomoćnika«.

* * *

Godine 1860. ušao je jedan vatreni turinski revolucionarac u gostionicu, izvadio dvie pištolje i javno se pohvalio: »Jednom od ovih pištolja želim ubiti Papu Pija IX., a drugom ću ubiti našeg katedralnog župnika«. Da pokaže svojim drugovima, kako je čvrsto odlučio izvesti, što je naumio, udari jednom pištoljom po stolu. Držak udari o tvrdi stol, kokot se pomaknu, a pištolja, koja je bila puna, opali i pogodi nesretnoga čovjeka ravno u čelo. Potrčaše po svćenika. Prvi, koga su sreli, bio je katedralni župnik. On požuri, da stigne što prije na lice mjesta, ali je bilo kasno. Nesretni je čovjek već bio mrtav. Kazna Božja čeka griešnika više puta već na ovom svietu.

Biskup Lang kao odgojitelj

Dvadeset je godina minulo, odkad se na Sve Svete 1924. preselio u nebo čovjek bistrog uma i plemenitog srdca, Dr Josip Lang — zagrebački biskup.

I »Salezijanski Vjestnik« želi o 20-godišnjici njegove blažene smrti iznieti pred svoje čitatelje nekoliko misli zahvalnog sjećanja na tog velikog odgojitelja, kojemu je Bog namienio za životnu zadaću, da druge odgaja svojim prirođenim sposobnostima, a naročito vlastitim primjerom vrhunaravne pojave.

Tu je svoju zadaću biskup Lang kroz cio život najsavjestnije vršio, a svoje prirođene sposobnosti — dar psihološkog opažanja i pedagožkog primienjivanja sredstava — nije iz poniznosti pred drugima pokazivao, tajio ih.

Koga je odgajao biskup Lang

Odgajao je djecu i odrasle, male i velike, učene i neuke, bogate i siromašne, ugledne i priproste; jednom riečju, on je uzgajao **sve**..... I u privatnom razgovoru s njim imao je svatko duhovnu korist i potstreka. Mnogi, koji su bili tako sretni, te su poznavali biskupa Langa, ne će nikada zaboraviti, od kojeg je dojma bio svaki susretaj s ovim poniznim, ali velikim čovjekom. Mnogi su priznali: »Poslije razgovora s njim osjećao si se nekud bolji, osjećao si, da si došao u dodir s neobičnim čovjekom, koji u sebi krije ne samo veličinu duše, već je i sav produhovljen.....«

Kako je odgajao biskup Lang

Riečju. Drži predavanja i govore za djecu i mladež, drži propoviedi o Bogu, Majci Božjoj, spasenju duše. On uči i tumači, opominje i savjetuje, pokazuje pravi put i bodri, tješi.... Njegove propoviedi bile su poznate širom domovine. S koliko okretnosti i vještine učio je mudrost Božju i s koliko žar apostolske duše, a može se reći i uspjeha. Kad ga je nadbiskup vrhbosanski Dr. Ivan Šarić jednom iztaknuo kao najboljeg propovieđnika u Zagrebu, odgovorio je biskup Lang u svojoj poniznosti: »Ja ne propoviedam lako«. Uspjehu propoviedi pripomogao je uz duboku i živu vjeru, kojom je sam bio prožet, i uzoran primjer njegova vlastitog života, prema onoj hrvatskog pjesnika: »Dobar pastir, jer što kaže inom, i sam svojim potvrđuje činom«.

Po njegovoj vlastitoj izjavi, propoviedi postizava svoj cilj istom kad privede slušatelje k sv. izpoviedi. A njegove su propoviedi zaista to i postigle. Bila je poznata rieč među svećenicima, da se odmah osjeća u izpoviedaonici, kad Lang govori. A jednoć, kad je govorio čuvenu propoviedi o paklu, nisu svećenici sate i sate mogli svršiti sveti posao u izpoviedaonici.

Što bismo tek saznali o Langu kao odgojitelju, kad bi progovorila tajna izpoviedaonice! S koliko je učenosti i pobožnosti, s koliko uztrpljivosti i ljubavi obratio bezvjerca u gorljivog vjernika, a očajnika doveo na put čvrstog kršćanskog značaja! Nitko nije kao izpovjednik uživao toliki ugled kao Lang. Njegove su opomene i savjete pokornici cienili kao da im govori svetac... Svatko bi se smatrao sretnim, ako se mogao kod njega izpovjediti. A

kako je bilo u Zagrebu, tako je bilo i u pokrajini. Kamogod je Lang došao, po zvaničnom poslu, najveći je dio vremena sproveo u izpovjedaonici, koju su vjernici upravo obsjedali. Nije svima jednako savjetovao, nego svakome prema njegovu zvanju, dobi i staležu, prema njegovoj vlastitoj okolnosti i duševnom razpoloženju, prema sposobnosti i revnosti. Izpovjedanje je smatrao najvažnijom službom, a izpovjedaonicu najboljim i najsigurnijim mjestom odgoja. Ta sam je napisao: »Mislim, više vriedi pred Bogom koju uru izpoviedati, nego li debele knjige napisati. Jer tko zna, rekao bi, kada će što koristiti, što si napisao, a u izpovjedaonici možeš komu baš ovaj čas spasiti dušu.

Perom. Njegovi mnogi članci po glasnicima i kat. časopisima razasuti su bili širom hrvatskih krajeva, a većinu ih u svojoj poniznosti nije ni podpisivao. Obilan je njegov književni rad, jer je i na znanstvenom polju bio velik. Kako je Langova temeljita naobrazba sezala u sve grane teološke znanosti, jer je svaku od njih studirao, to su mu u nadbiskupiji uviek povjeravali onakovu službu, koja iziskuje ne samo velike moralne odlike, nego i duboko poznavanje teologije. Zato je i kao kanonik i kao pomoćni biskup dobivao u upravi nadbiskupije najstručnije referate. Poznavajući svu ljepotu hrvatskog jezika, dotjerivao je svoj bujni stil pun pjesničkog poleta, a imajući određeni cilj, nastojao je biti jasan i lagan, te bi i najvišu vjersku tajnu iznio posve jednostavno, da ga je mogao shvatiti i najpriprostiji, a opet da je i najučenijim pružio koristan duhovni užitak. Njegovi se članci i knjige rado čitali, a što je glavno i pridobivali srdca čitatelja, jer je znao mrtvo slovo rieči divno primieniti na život...

Uzpjehu njegove knjige: »Život sv. Alojzija Gonsage, uzora i zaštitnika kršćanske mladeži« od Isusovca o. Virgila Ceparia, koju je preveo s talijanskog, najbolji je dokaz to, što je ta

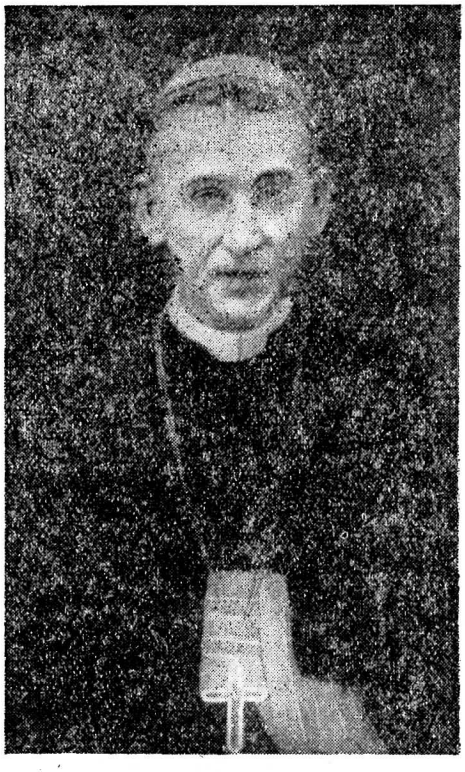

Biskup Dr. Josip Lang

knjiga — inače svjetskog glasa u kat. književnosti — doživjela u istoj godini tri izdanja u 30.000 primjeraka. Koliko je pak idealnih mladića i djevojaka steklo svećeničko ili redovničko zvanje, to se ne da izbrojiti.

U ono težko doba poratnih prilika, kad je zamuknuo zveket oružja, ali se javio još žešći i pogibeljnji boj — duhovni boj proti Kristu i proti vjeri u srednjim školama — eto biskupa Langa, gdje otvoreno, neustrašivim i sigurnim perom pobija zlo, a dokazuje temeljitim uzgojnim razlozima potrebu vjere u odgoju mladeži. Šalje u javnost svoju znamenitu knjigu »Srednja škola bez religije«, u kojoj između ostalog piše i ovo: »Svjetski uzgoj može samo onda da udari pravim putem, ako se ono, što je svjetsko, vazda podvrgava onomu, što je vidno. Sav zemaljski rad ima samo onda pravu vriednost, ako se protegne na vječnost! I u svjet-

skom uzgoju t. j. u uzgoju za ovaj život vjera i vjersko naziranje treba vazda da zaprema prvo mjesto, jer će samo uz taj uvjet mladež doći do toga, da i sve svjetsko promatra s vjerskog stanovišta«.

Biskup Lang i u težkoj svojoj bolesti željan je rada za Boga i za neumrle duše: Težko već bolestan, on radi uz veliku samozataju i priređuje ili bolje dovršava za štampu djelo sv. Alfonza Liguoria »Slava Marijina«. Šalje tu knjižicu u hrvatski narod s željom, da to njegovo posljednje djelo svi prihvate kao molitvenik s prigodnim molitvama. O kako se gorko tužio, što se tako slabo razpačava. Za njegova života bilo je rasprodano samo 800 komada. Rekao je: »Nije mi do mene, nego mi je žao, da se slava Majke Božje tako polagano širi.«

Prikaz uzgojnog rada biskupa Langa ne bi bio podpun, da se ne spomene i njegovo obsežno dopisivanje, kao posebna vrst apostolata. On je na stotine listova napisao u godini, jer je s mnogima bio u neprekinutoj vezi kroz godine i godine. Bio je uvjeren, da je dopisivanje od velike važnosti i da će svojim pismima učiniti više koristi pojedinim dušama, nego li pisanjem učenih rasprava. Njegova pisma bila su krasna; pisao je s toliko plemenitosti i topline, a tako mudro i ozbiljno, tješio je i hrabrio, savjetovao i učio riečima sv. Pisma. Uistinu, njegovo je dopisivanje bilo tiho, ali obsežno uzgojno djelovanje.

Molitvom. Uzgajao je vrućom i uztrajnom molitvom, jer je uzalud rad bez molitve. Nema milosti ni blagoslova. Pun svete brige i neizrecive samilosti izprosio je svojim molitvama i žrtvama milost obraćenja i najvećim griešnicima, a iz nehajnih mlitavaca učinio je praktične katolike. Dnevno se Bogu molio, da Kristov duh zavlada našim narodom, osobito našom mladeži, jer će samo kršćanska misao donieti mir i zadovoljstvo. Nikada nije uspjeh očekivao samo od ljudskih sila, već prije svega molio je za uzpjeh Gospodina, prema riečima sv. Crkve: Neka svaka naša molitva i radnja s Tobom započinje i početa da s Tobom završi.

Životom. Cio njegov život bio je živ primjer svetačke pobožnosti, a to je najbolji apostolat. Bio je o tom uvjeren, zato je dobar primjer — kao najmoćnije sredstvo uzgoja — davao svima u preobilnoj mjeri, govoreći: »Dobar primjer vriedi više nego činiti čudesa.« Uviek i svagdje je svojim životom govorio tiho: Sliedite mene, kao što ja nasljedujem Krista. Dao sam vam primjer, da i vi tako činite.

Obsjednuta postaje mučenica

U Ninh-hoa, 30 kilometara sjeverno od Nhatranga, življaše neka žena već poodmakle dobi, imenom Ba-Thi, koja je bila udata za jednog kršćanskog odpadnika iz vremena strašnog progona kršćana u Kini god. 1858.

Ovaj siromašni odpadnik, treba priznati, bio se tek nedavno pokrstio. Zato je njegovo kršćansko osvjedočenje bilo slabo, da svlada dugu pogansku baštinu. Kad je došao čas, da bira između Božjega zakona i kraljeve za-

poviedi, on je izabrao ovo drugo. Radije je nastavio, da trguje vinom i rižom , nego da bude zatočen u kakvo osamljeno mjesto na rubu nezdravih šuma. Junačtvo ga sigurno nije resilo, ali mu je neznanje moglo služiti izprikom. Na svaki način, dragi Bog, koga je zaniekao, nije ga htio bezodvlačno osuditi, kako ćemo vidjeti.

Njegova supruga oboli od neke čudne bolesti, za koju se ne bi moglo bilo bez daljnjega uztvrditi, da je histerija. Po koji put, dok bi se palila dva malena kandila za tamjan pred pločicama preda, koje su bile smještene na počastno mjesto u dnu središnje grede njihova stana, koji je bio lišen razpela i svetih slika, siromašna je žena znala zuriti u titrajući plamen mrkim i zaprepaštenim okom, da se sva malo po malo ukoči, a zatim naglo i snažno zadrhta, te se činilo, da će joj neka neviđena sila raztrgati sve udove. Napokon bi pala, pošto je bila sva izcrpljena i pošto bi se ukočila nakon posljednjeg žestokog trzaja.

Češće su se dogodile još čudnije stvari: znala je jednomu ili drugomu odkriti pred svima njegove osobne, manje i veće pogrješke, što ih ne bi nitko inače iznio na danje svietlo. Ime i zanimanje osoba, kojih nije nikada vidjela ni poznavala, nisu za nju bile tajna, i svakomu je rekla o njima svoje mnienje.

Da izliječi ili bar zaustavi ovu sumnjivu bolest, njezin je muž utrošio silne svote novaca, ali nije imao drugoga uspjeha, osim što mu se izpraznila kasa, koja je bila dobro okovana i osigurana protiv svakog provalnika. Svaki je dan prodavao brojne vrčeve rakije, ali nije mogao nadomjestiti ovaj gubitak svojom trgovinom. Kad mu nisu mogli pomoći kinezki i anamitski liečnici, otišao je k čarobnjacima, ali ni oni ne postigoše ništa, nego izgubiše sav svoj ugled i moć pred ženom, koje se počeše bojati. Ostala je siromahu još posljednja nada: glasoviti čarobnjaci c h a m s, koji potječu iz indokinezkog plemena nekadašnjeg kraljevstva ć a m p a, jedinog brahminskog otočića usred budističkog oceana uz obale Indokine.

Neka pučka rieč južnog Anama kaže vrlo dobro: Khankhoa jest zemlja tigrova, pokrajina Binhthuan jest zemlja vragova«. Siromašni naš odpadnik, ne znajući drugo, odluči poći u ovu posljednju zemlju, da potraži jednoga od glasovitih čarobnjaka, onoga fantastično bieloga, koji je budio strah u svima već izdaleka svojom tajanstvenom moći.

Ali kraj svega toga ova ga je žena primila vrlo nehajno. Najprije se njezino čelo namrštilo. Zatim joj se pogled strahovito ukočio, i ona je zureći u njega zapovjednički zagrmjela: »Tko si ti? Odakle dolaziš? Gdje ti je moć da me otjeraš odavle? Nemaš te moći. Znaj, da ne ću izaći odavle, dok me ne ponesu tamo«. I ona pokaza prstom prema katoličkoj crkvi. A budući da je čarobnjak unatoč svemu tomu nastavio svojim kabalističnim koracima i ritualnim plesovima, žena pograbi čvrst kratak štap, što je imalo za posljedicu, da je najednom prestao sav čarobnjakov magični izljev, te je biednik pobjegao.

Siromašni odpadnik, pogođen važnom izjavom đavla, koji je govorio na usta njezine žene: »Ne ću izaći odavle, t. j. iz tiela ove žene, dok me ne odvedete u Kristovu crkvu», skruši se i odluči da će se smjesta vratiti vjeri, u kojoj je kršten. Budući da ga je mons. Hy, apostolski vikar, bratski primio, dovede on sutradan svoju suprugu u katehumenat. Ona nije došla pred svećenika onako smeteno, kako to čine druge poganke. Pače se okitila, što je ljepše mogla i znala. Ogrnula se plaštem od modre svile, na glavi je imala rubac od zelene tkanine, a duge hlače bile su od crnog atlasa. Oko vrata je objesila zlatnu ogrlicu, a na ruke zlatne grivne. Unatoč ozbiljnosti časa prisutni se ne mogoše uzdržati, a da se ne nasmiješe, kad su je vidjeli, gdje pozdravlja svećenika na način, kako to čine mužkarci: najprije podignu sklopljene ruke do

Ljudi krote životinje...

visine očiju, zatim pade na koljena spuštajući lagano ruke niz tielo, i konačno se dotače zemlje čelom, pod koje položi dlanove. Žene nasuprot, kad pozdravljaju prema obredu, sjednu na pete, ili ako im je draže, pruže sklopljene ruke pred grudi, da ih zatim ljubko razšire sagnuvši glavu duboko, gotovo do zemlje.

Na podrugljivi smiešak prisutnih odgovori žena vrlo ozbiljno: »Znam, zašto se smijete, ali vi ne znate, da ja nisam po naravi ni muž ni žena. Pošto moram pozdraviti svećenika, izabrala sam onaj način pozdravljanja, koji bolje pristaje onomu, što jesam.

—Zašto si došla ovamo k meni? upita je svećenik.

— Oh, nisam došao od svoje volje, nego su me primorali. Ah, da sam smio birati, bio bih odnio ovu ženu na vrh gore, na jednu bridinu, na rub jednoga ponora, pa bih ju strovalio u ponor. I ona bi bila moja dušom i tielom za uviek.

Tada svećenik, vrlo začuđen ovim odgovorom, napisa na komadić kinezkog papira ovu rečenicu u latinskom jeziku: »Jesi li ti onaj đavao, koji je kušao našega Gospodina Isusa Krista, a on ga je odtjerao?« I pruži obsjednutoj naloživši joj, da pročita. Uzela je listić obadvjema rukama, kako to čine podčinjeni. Tek što ga se dotakla, vrlo zadrhta na svim udovima i pade na koljena, dok su joj ruke gužvale papir.

— Prokletstvo! zaviče. Vi ste tu napisali jedno ime, što ga ja ne trpim i koje ne bih mogao izgovoriti. Uzmite mi brzo ovaj papir iz ruku za ljubav.... I tu njezin glas pređe u strahovito jecanje, koje svrši psovkom.

Više se nije moglo sumnjati. Stajali su tu sučelice s demonom u tielu jedne obsjednute, kojoj srdce bijaše ipak još slobodno. Bila je vrla zadovoljna, kad je saznala, da će sutra biti u družtvu katehumena i slušati kršćanski nauk.

Đavolski napadaj i obsjednuća nisu prestali ni pod satom kršćanskog nauka, premda bi miroljubivi svećenik bio najvolio, da se nisu ponavljali. Obsjednuta nije poštivala nikoga od prisutnih. Za nju je bila prava muka prekrižiti se. S velikim je naporom izgovorala rieči: »U ime Otca«. A kad je morala ruku spustiti na prsa i reći:»U ime Sina«, ruka bi joj se ukočila kao željezna šipka, a zubi su joj škripali iza stisnutih usnica.

Ipak se je malo smirila i počela zadobivati vlast nad sobom, pa je mogla učiniti znak svetog križa. Nije htjela, da je tko drugi poučava osim svećenika. Katehisti Kam, koji je nedavno došao iz zavoda u Poulo-Pinang i pomagao monsinjoru u poučavanju kršćanskog nauka, rekla je surovo: »Ti

još nemaš nijednog stupnja svećeničkog reda, zato nemaš nikakvog prava, da me poučavaš. Vrati se u svoju školsku klupu«. Mladomu sluzi monsinjora Hy, koji je u odsutnosti svećenika sjeo na katedru, da ih poučava, rekla je: »Ti si samo jedan obični deran. Odlazi smjesta, inače... »I ne čekajući da se makne, baci ga s njegova mjesta.

Jednoj mladoj katehumenki, koja je sjedjela uz nju, reče:

—Oh, ti si mi prava! Tvoje obraćenje nije nimalo iskreno. Dovela te je ovamo želja za sedmim sakramentom«.

Kraj ovih napadaja, koji su odkrivali misli, nije ni Patru Hy-ju bilo najljepše. Biskup Geffroy pisao je dapače u šali: »Moj vikar pozeleni sav od straha kad pomisli, da će doći i na njega red. Ali do toga nije došlo. Ona ga je uviek pozdravljala istim poštovanjem i slušala njegovu pouku vrlo pažljivo.

Unatoč tomu bio je pater Hy sve smeteniji i s užasom je pomišljao na čas, kad će podieliti sveti krst obsjednutoj katehumenki, koja ga je u trenutcima smirenja usrdno molila za tu milost. On je pomišljao, da svali ovu misiju na svoga staroga subrata P. Vana. Pisao mu je list za listom uporno ga moleći, neka dođe i izbavi ga iz neprilike »Mlad sam još i neizkusan, pa nemam smjelosti, da napadnem demona, koji se nastanio u tielu ove žene«. Stari mu je svećenik odgovorio: »Mladi brate, imaš istu vlast nad njim kao i ja. Osim toga osvjedoči se sam, da te demon ne će pojesti. S Bogom!«

I doista, katehumenka, koja je u času smirenja uporno ponovila svoju želju, bila je posve mirna, a osim toga su je izbliza nadzirale dvie snažne radnice. Samo za časak je stala divlje izvraćati očima, ruke su joj se krčile, da se onda postepeno raztegnu, obrazi se naduli, a ustima je kušala kroz stisnute zube pljunuti u lice svećenika. Ali poslije zaklinjanja, koje predhodi krštenju, podpuno je svladala trzaje demona, te je Marija Thi u podpunom smirenju osjetila na svome čelu vodu krštenja, koja ju je preporodila.

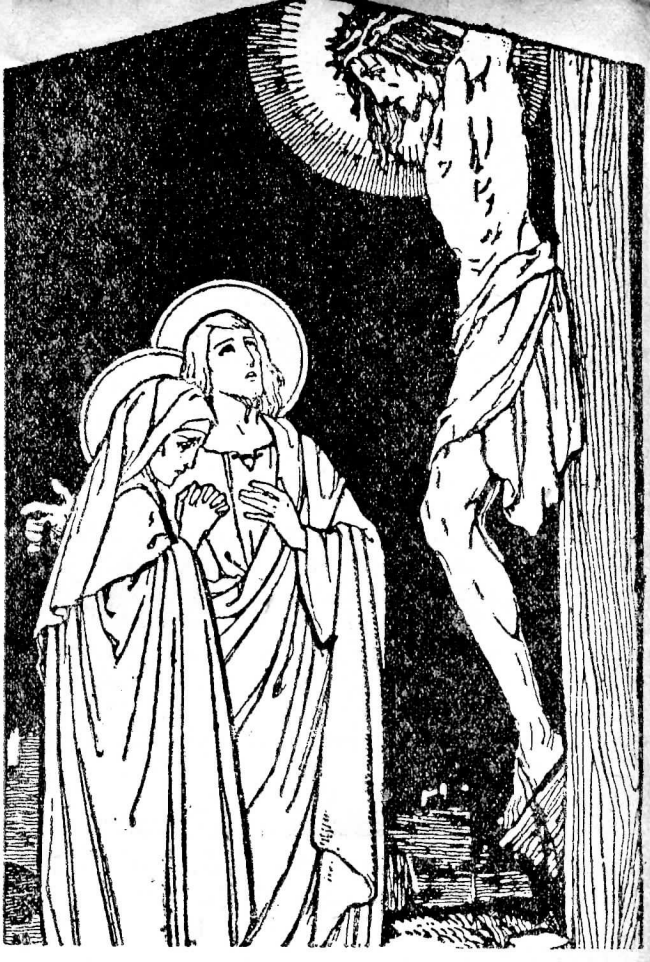

A tko će smiriti čovjeka i dati pravi smisao njegovu životu?

»Nekoliko mjeseci kasnije«, piše pater Geffroy, »vidio sam ovu ženu, i mogu posvjedočiti, da je za vrieme moga osamdnevnog boravka u Nhatrangu davala primjer najuzornije kršćanske žene. Nije imala djece, ali joj je kuća bila puna nećaka, za koje se poslije njihova krštenja majčinski brinula. Napokon je u onom groznom progonu iz god. 1885., kad je naša provincija u Jožnom Anamu izgubila 24.000 kršćana, sa svima svojima položila život za svoju vjeru«.

Običaj kleti jest znak vječnog pogubljenja.

Helmut postaje svećenik...

Zvao vam se Helmut, a bio je sin nekog seljaka iz Bretanje. Bilo mu je 10 godina, kad je radeći oko siena osjetio u svom srdcu veliku radost i čuo neki unutarnji glas, koji mu je govorio: »Ti ćeš postati svećenik...« — — — — — — Godine su prolazile... Sjećanje na taj događaj pomalo je izbliedilo. Došao je i rat. I Helmut je morao u boj. U obranbenom jarku ležao je pokraj jednog vojnog svećenika. Više puta ga je već vidio, kako uzprkos kiše taneta posjećuje ranjenike, previja ih i tješi. Jednoga je dana čuo, kako neki težko ranjeni vojnik šapuće svećeniku: »Velečastni, rado umirem. Svoje boli prikazujem dragome Bogu na nakanu, da vam On dade suradnika, da usadi u srdce jednog mladića svećeničko zvanje.«

Helmutu se pričini, kao da su te rieči bile upravo za njega izgovorene. S podpunim pouzdanjem razodkrio je on svećeniku svoje srdce. Ovaj je uzeo njegove žuljave ruke u svoje i molio...

»Ali ja nemam novaca!« — »Novac ne igra glavnu ulogu!« — »Moja je glava pretvrda, neće ništa u nju!« — »Ništa zato, ti si već i tvrđe panjeve razbio pa ćeš sada i ovoga. Nego odmah počnimo s latinskim, ja ću ti pomoći.«

I tako je Helmut počeo usred topovske grmljavine svoje studije i pripravljao se za svoje svećeničko zvanje.

Čija je zasluga, da je on danas pomoću Božjom svećenik i da u jednom parižkom predgrađu čini neizmjerno mnogo dobra? Bez sumnje onoga umirućeg vojnika, koji mu je u svojim zadnjim trenutcima izmolio tu milost...

Čovjek, koji bude proklinjao svoga Boga, nosit će svoj grieh sobom (Mojs., 24, 15). Dokle će ga nositi.....?

Kako dugo...?

Naša utjeha

Često nam je puta u životu težko, i vrlo smo žalostni. Čini nam se, da nas je sve ostavilo i da se sve urotilo protiv nas. Trpimo duševno i tjelesno, a pomoći niodkuda. Ne zaboravimo u takvim trenutcima, da ima jedan tješitelj, koji je spreman dati nam utjehe, kadgod ga zamolimo. Spreman je, da nam pomogne, da nas ojača i okriepi, da nas zaštiti. Taj tješitelj jest Isus u presvetom Sakramentu oltara.

U prvim stoljećima kršćanstva bili su vjernici strahovito progonjeni. Mučili su ih na svakojake načine, pa ipak ih nisu mogli sklonuti, da odpadnu od crkve. Začudo nam je, kako su mogli sve te strahote podnositi mirno, strpljivo, oduševljeno i veselo. Tko im je davao toliku srčanost i odvažnost? Odgovor je samo jedan: snagu ustrajnosti i hrabrosti primali su od Isusa, koji je boravio među njima, stanovao u njihovu srdcu kao presveta Euharistija i milost Božja.

I danas govori Isus: »Dođite k meni svi, koji ste umorni, i ja ću vas okriepiti«. I danas On dieli ljudima sve one milosti, koje je dielio prvim kršćanima tješeći nas u našim nevoljama.

Neki je mladić imao vrlo nemirnu savjest. Bio je skoro uviek žalostan, a nije znao, kako bi se oslobodio svoje tuge. Jednom pođe u crkvu s namjerom, da traži kod Isusa, i samo kod Njega, lieka svojim ranama. Molio se pouzdano i usrdno. Nije prošlo ni petnaest minuta, i već je u njegovoj duši nastao veliki

preokret. Nemir se pretvorio u mir, žalost je nestala. U srdce se naselila radost, mir i sreća. Osjećao se sretnim i presretnim. Sve su potežkoće nastale, i on se osjećao jakim, da prkosi svim olujama, koje su ga nemilo pritiskivale k zemlji. Prijateljske rieči Isusove: »Oprošteni su ti tvoji griesi, ne misli više na njih, kreni u život drugom stazom«, izvršile su podpuni preokret u njegovoj duši. Za njega je započeo novi život, pun čara i oduševljenja.

Isus u Presv. Sakramentu nije nam utjehha samo u životu, nego i na samrt. Sv. Alfonzo veli: »Ništa ne može čovjeka u času smrti tako utješiti, kao pomisao na trenutke, što ih je proveo pred svetohraništem.«

Marijin Dvor — Daruvar

Poslije sretno svršenih izpita najradije bismo s pjesnikom vedro zapjevali:

Sunčaju se duge klupe,
Po katedri muhe šeću....

Ali, jer se među zveketom oružja ne razliežu pjesme, ne pjevamo ni mi, osim u crkvi. Ipak se moramo javiti, da znadete, kako živimo i što radimo. Kako vidite, mi unatoč težkim vremenima ipak putujemo: jedanput na izpite, drugiput na duhovne vježbe, trećiput opet u Zagreb i drugamo. Neprilike na putu nas ne straše, premda je netko dosjetljivo primietio, da u zadnje vrieme putuju samo šverceri, vojska i salezijanci. Do sada se, hvala Bogu, nije nikome ništa dogodilo, dapače ni veleèastnom gospodinu ravnatelju, kad se, idući u Daruvar, prevezao preko mina. Straža je, doduše, vikala, ali se njemu žurilo, pa je viku čuo tek onda, kad se već bio prevezao. Sve nas to uvjerava, da nad nama bdije jaka ruka Marije Pomoćnice, koja drži svoju rieč: »Ja ljubim one, koji mene ljube.«

Još prije nego se vratismo s izpita, stiže nam prva skupina novaka. Tečajem mjeseca srpnja i na početku kolovoza stigoše i ostali. Kako su i svećenici, koji su bili određeni, da nam propoviedaju duhovne vježbe, doputovali sretno i na vrieme, mogosmo ih mirno započeti. Obavljali smo ih više manje nesmetano, osim jednog popodneva, kad se u neposrednjoj blizini zavoda zapodjela borba sa žestokom pucnjavom tako, da smo poslije i u sobama nalazili tanad. Stradalo je samo nekoliko stakala na prozorima, a neznatno i zidovi. To nas ipak nije previše smelo, pa smo mirno nastavili i svršiti duhovne vježbe. Jedan se propoviednik u pratnji svog novog asistenta vratio u Zagreb, dok je drugi ostao kod nas i odmah nastupio službu učitelja novaka, kojima je dodieljen. S mirom, koji u ova vremena mogu uliti u srdce samo dobro obavljene duhovne vježbe i pouzdanje u Boga, pošli smo u susret novoj školskoj godini. Preostali dio praznika proveli smo dielom u tjelesnom radu, a dielom u odmaranju i spremanju za buduću godinu.

Vrlo smo svečano proslavili blagdan Velike Gospe. Žuđena kiša, koja je noću uoči blagdana orosila žedna polja, bila je uzrokom, da se svečanost prije podne nije razvila. Zato je bolje uspio popodnevni dio. Sakupila se znatna množina vjernika. Tako se pokornička procesija s velikim križem, koji smo nosili, mogla vrlo liepo obaviti. Krenula je od oltara u parku prema mjestu, gdje je križ imao biti postavjen, da bu-

de uspomena na ova težka i nevoljna vremena. Četiri puta se procesija zaustavila, i na svakom se od tih stajališta izmolilo nekoliko postaja križnog puta. Četiri puta su se nosioci težkog križa izmienili. Prvu skupinu tvorili su svećenici. Njima je na pocetku procesije propovjednik uputio nekoliko rieči o njihovoj uzvišenoj zadaći. Poput velikog svećenika Krista, oni su postavljeni kao žrtve i posrednici između neba i zemlje, između Boga i ljudi. Oni su pozvani, da sa svojim narodom nose križ, koji se na nj survao; oni su dužni, da svoj narod podižu i vode putem Božjim. Nato je svećenstvo uprtilo križ, da ga ponese do prvog stajališta. Kad smo ovdje izmolili četiri postaje Križnog puta, progovorio je drugi propovjednik nekoliko toplih rieči muževima i mladićima, prije nego će oni ponieti križ. Njih je bilo najmanje. Nije ni čudo. Koliki su razsijani i razpršeni po bojnim poljanama, po tom velikom križnom putu tužne sadašnjice, na kojem se puši krv i kosi smrt. Oni su ponieli križ do trećeg stajališta, gdje su ga, nakon određenih molitava i upućenog im govora, preuzele djevojke i žene. U svetoj ozbiljnosti kretala je procesija napried, a da nitko nije sustajao. Pobožne mamice nagrnule su ka križu, da ga se barem rukom dotaknu, kad ga već sve nisu mogle nositi. Množtvo navoranih, žuljevitih i izpaćenih ruku pokrilo je križ za znak, da se oni, koji najviše pate, nikada ne odriču svog golgotskog supatnika. Na četvrtom stajalištu progovorio je nakon molitve četvrti propovjednik. On se obratio najmanjima, nedužnoj dječici te ih sokolio, da i oni, premda nevini, uzmu na svoja nježna ramena težki križ i ponesu ga za nevinim Jaganjcem, ne bi li tako ublažili strašnu šibu gnjeva Božjega. Sjetio ih je nebrojenih njihovih vršnjaka, koji su poginuli pod ruševinam ili u vrtlogu rata izgubili otca, majku i ostali puka siročad. Odvažno su djeca uprtila križ te ga protiv očekivanja i bez ičije pomoći doniela do mjesta, gdje je odmah nato bio postavljen, da nas i u potonje vrieme sjeća današnjih dana. Ta je svečanost svakako bila nešto jedinstveno. Malo koje oko ostade suho, i ganutljivi prizori ove pobožnosti ne će nikada nestati iz sjećanja onih, koji su ih doživjeli.

NADBISKUPSKI KONVIKT

Ma da su se ratne peripetije približile i našim granicama te je svjetsko trvenje postiglo vrhunac, započeli smo školsku godinu kao u mirnodobska vremena. Zavod je prepun pitomaca, nikad nas još nije bilo toliko. Ima nas 155, od kojih dvadesetak spavaju kod kuće, jer u konviktu nema toliko mjesta.

Na dvorištu je sve živahno i veselo: mali igraju graničare, a mi veliki odbojku. Svima nama zasladuje igru »gospon Puč« sa svojim gramofonom. 17. rujna imali smo saziv Duha Svetoga, a drugi dan smo već započeli ozbiljno učenje. Koji nemaju obuku na gimnaziji, obrađuju gradivo u konviktu pod vodstvom naših poglavara. Dne 3., 4. i 5. listopada propovedao nam je uobičajnu trodnevnicu ravnatelj našeg susjednog zavoda na Knežiji. Preuzvišeni g. Nadbiskup Dr. Alojzije Stepinac udostojao se održati nam zaključni govor pod sv. Misom na sam prvi petak.

Proradile su i naše družbice. Imademo ih tri: Presv. Oltarskog Sakramenta, sv. Alojzija i Mladenački odsjek. Naskoro ćemo započeti sa sastancima i priredbama.

Neka Gospodin Bog dade po zagovoru Marije Pomoćnice i sv. Ivana Boska, da bismo mogli sretno nastaviti školsku godinu!

S dopuštenjem Nadbiskupskog duhovnog stola, broj 1535. Zagreb, 17. II. 1930.

SALEZIJANSKI VJESTNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja predplata Kn 100.— — »Salezijanski Vjestnik« izdaje Uprava salezijanskog suradničtva u Zagrebu, 17, Omiška ul. 2. — Predstavnik i odgovorni urednik Nikola Pavičić, Zagreb, Omiška ul. 2. Tisak Narodne Tiskare u Zagrebu, Kaptol 27. — Za tiskaru odgovara: Rudolf Vedo, Zagreb, Kaptol 27.